JIHLAVSKÉ LISTY

NOVINY OBČANŮ OKRESU JIHLAVA Pátek 11. května 1990 ● Číslo 29 ● Ročník I ● Cena 1 Kčs

PŘEDSEDA VLÁDY ČESKÉ REPUBLIKY NAVŠTÍVIL JIHLAVU

a poskytl Jihlavským listům rozhovor o návratu do Evropy

TELČ - JIHLAVA , POLNÁ (jel) ● Ve středu 9. května navštívil náš okres předseda vlády České republiky a kandidát OF do České národní rady JUDr. Petr Pithart.

Po krátkém pobytu na KC OF a přijetí na jihlavské radnici, kde se zapsal do pamětní knihy, **odejel pan Pithart do Telče**, kde se, bouřlivě vítán občany města, zúčastnil spolu se svým doprovodem a s dalšími kandidáty za OF do České národní rady a do Sněmovny lidu RNDr. Čestmírem Hofhanzlem, Tomášem Fejfarem a MUDr. Pavlem Svítilem předvolebního mítinku Občanského fóra. Petr Pithart shromážděné telčské občany upozornil, že jejich krásné město se stává místem jeho prvního předvolebního vystoupení a že by byl rád, kdyby u nás existovalo hodně takových měst, která jejich obyvatelé považují za nejhezčí.

Na náměstí Míru v Jihlavě koncertovala v té době folková skupina Střepy; přesně v jedenáct hodin uvolnily Střepy místo na improvizované tribuně kandidátům OF, kteří se jeden po druhém představili svým potenciálním voličům. Nejprve však předsedkyně MěstNV paní Daniela Brodská přivítala hosty i shromážděné občany. Upozornila na bohatou historii místa, které bylo kdysi v celé střední Evropě proslulé svým stříbrem a suknem, ale i krásou architektury. „Současným stavem památek v historickém centru se už moc chlubit nemůžeme, ale jistě chceme, aby Jihlava byla opět krásná a bohatá a aby se nám v ní dobře žilo. Naši společnou touhu po svobodném a šťastném životě můžeme proměnit ve skutečnost tím, že přijmeme za vlastní heslo volebního programu OF: odpovědnost za vlastní budoucnost". Pak paní Brodská představila jednotlivé kandidáty: „Máme je tu všechny, kromě Petra Brodského, který se v této chvíli »potí« v parlamentu a zdraví vás!"

Při projevu Petra Pitharta došlo téměř k filmové scéně, když z nebe začalo náhle „pršet štěstí" tak intenzívně, že mu kdosi z davu (byl jen v letní košili) podával deštník a on jej s úsměvem odmítl a pokračoval ve svém neformálním projevu. „Nepřišel jsem mezi vás proto, abych vás o něčem přesvědčoval nebo dělal velké sliby. Od toho jsou tu, jak se říká, jiní. Kupodivu si nejvíc troufají slibovat ti, kteří tuto zemi přivedli až na okraj propasti. Co mohli, to zničili a vydrancovali na doraz — a ještě si dovolují lamentovat nad tím, že v budoucnu bude hůře! Můžeme si dovolit dát těmto lidem ještě jednou šanci? Nechci říkat »věřte nám«, raději řeknu »my vám věříme«. Prostřednictvím OF nemůžeme nabídnout »sladký život«; můžeme však garantovat spravedlnost a naději, kterou má ostatně každý z vás ve svých srdcích a představách. Volte tuto naději tím, že dáte svůj hlas kandidátům OF!"

Po obědě se předvolební mítink OF přesunul do Polné, kde kolem druhé hodiny odpoledne už čekaly davy lidí na náměstí. Když je pan Pithart s úsměvem zdravil, zaslechl jsem za sebou poznámku: „On je fakt dobrej!"

O průběhu mítinku v Polné, stejně jako o podrobnostech z Telče a o obsahu předvolebních vystoupení ostatních kandidátů — Č. Hofhanzla, T. Fejfara a P. Svítila vás budeme vzhledem k nedostatku místa v dnešních novinách informovat v příštím čísle JL.

ROZHOVOR S JUDr. PETREM PITHARTEM

● **Pane předsedo, vy jste jedním z duchovních otců OF; kdy a jak se vlastně myšlenka na vznik občanského fóra objevila poprvé?**

„Bylo to 18. (nebo 19.?) listopadu loňského roku na jevišti Činoherního klubu v Praze. Tehdy se tam sešli všichni bývalí disidenti, herci, umělci, ale i spousta další lidí, mezi jinými také např. předseda Čs. strany socialistické pan Škoda a další. Velice různorodá společnost, která předznamenala celé budoucí hnutí. Vzniklo naprosto spontánně a vyšlo z tradic Charty a z potřeby komunikovat mezi lidmi stejných názorů, leč odlišných zaměření. Tato různorodost od prvopočátku spoluvytvářela atmosféru uvnitř OF. Bez této tradice by se bylo toto hnutí už dávno »rozložilo« na různé frakce. A tahle různorodost byla také nejen v prvních týdnech, ale je dodnes velkou výhodou OF. Má ovšem i svůj rub v tom, že nemáme vertikální strukturu, máme problémy se sjednocováním vlastních řad a podobně. Ovšem další velkou výhodou OF je soustředění velkého množství individualit, které stmeluje."

● **V současné době můžeme dost často slyšet názor, že OF začíná sledovat mocenské cíle, že uhýbá od původních ideálů, zkrátka že „už to není ono". Myslíte, že na tom něco je?**

„Podle mého názoru je to nesmysl. Naopak, kdykoliv bylo během doby třeba obsadit nějaké uvolněné místo po KSČ, vždycky byly spíš problémy s tím, kdo se toho ujme. Takže bych si dovolil tvrdit, že v OF existuje mocenské vakuum. Samozřejmě mohou existovat, a asi existují, různé místní snahy, ale jako celek je OF stále »ono«."

● **Které straně byste dal svůj hlas, kdyby neexistovalo Občanské fórum?**

„Nejspíš Zeleným, protože jsou věrohodní a zapálení pro věc. Naši Zelení jsou lidé konkrétní práce a dost se liší od podobných organizací na Západě. Podle mého názoru je pravděpodobný vznik povolební koalice Občanského fóra se Zelenými. Ale sympatická je mi svým programem například i strana lidová."

● **A nakonec jedna zvědavá otázka: můžete našim čtenářům říci něco o svém soukromí? O své rodině, dětech, zálibách apod.?**

„O tom by se mi dneska dost těžko hovořilo, poněvadž rodina na moji veřejnou činnost dost doplácí. Doma už mě pomalu neznají. Pokud jde o mé záliby — pokud jsem mohl, zabýval jsem se v posledních dvaceti letech moderními českými dějinami. Napsal jsem na toto téma po večerech a po nocích různé studie a také dvě knížky. Tím »pravým« hobby je však pro mne rybaření. Ovšem letos mohou ryby v našich tocích a rybnících, pokud jde o mě, klidně spát, protože se na ně určitě nedostanu."

Děkuji vám za rozhovor.

JOSEF JELÍNEK

● *Mítink na jihlavském náměstí Míru zakončila symbolicky skupina Střepy známou písní „Jednou budem dál". Ke zpěvu se připojila většina z odhadem pěti tisíc přítomných, „něčka" stovek rukou šla vzhůru a na náměstí vznikla nádherná atmosféra vzájemného porozumění a naděje: jednou budem dál ... VE ZLATÉ HVĚZDĚ připil Petr Pithart „nám inteligentním a veselým tvářím kolem sebe. Tak to má být a kéž by tomu tak bylo vždy a všude!"*

Foto: P. a J. KLUKAN

Dnes v čísle:

● Str. 1: Pozvání matkám

● Str. 2: Křesťanská a demokratická unie — koalice lidí dobré vůle

● Str. 3: Prohlášení KC OF k bezpečnostní situaci

„Normalizační" oprava

V článku o normalizátorech na Jihlavsku, který jsme zveřejnili v minulém dvojčísle našich novin, je věta, která zní takto: „V našem okrese vyloučila (míněno KSČ) ze svého lůna dvacítku prominentů ..." To „v našem okrese" je samozřejmě ve větě navíc, poněvadž se jedná o údaj celostátní. V našem okrese naopak nebyl z podobných důvodů vyloučen z KSČ nikdo.

Pozvání matkám

Léta bývalo u nás dobrým zvykem, a v řadě zemí dosud nevymizel, věnovat druhou květnovou neděli matkám. Ty, které pro nás tolik znamenají, si přece zaslouží, abychom s nimi jejich svátek znovu oslavili. Vlastně nejde o obnovení staré tradice. V mnoha rodinách mu byla dávána přednost před státem uznávaným MDŽ. A to nejen proto, že onen MDŽ většinou nebyl ničím jiným než záminkou pro bujaré alkoholické slavnosti.

Okresní organizace Čs. sociální demokracie se rozhodla, že na neděli 13. května 1990 pozve ženy - matky, které se chtějí o naší straně, jejím programu a cílech dovědět něco bližšího, nebo si jen tak popovídat o svých problémech při kávě. Přijďte tedy mezi devátou a sedmnáctou hodinou do našeho sekretariátu v ul. Matky Boží č. 7 v Jihlavě. Pokud máte malé děti, nenechávejte je doma a vezměte je s sebou. U nás se o ně postaráme tak, aby se pobavily i něco smlsly.

Při ČSSD existuje ženská sekce, která se chce zabývat problémy žen. Přijďte se svými starostmi i návrhy, co bychom pro vás měli a mohli udělat. Srdečně vás zveme.

Okresní organizace ČSSD v Jihlavě

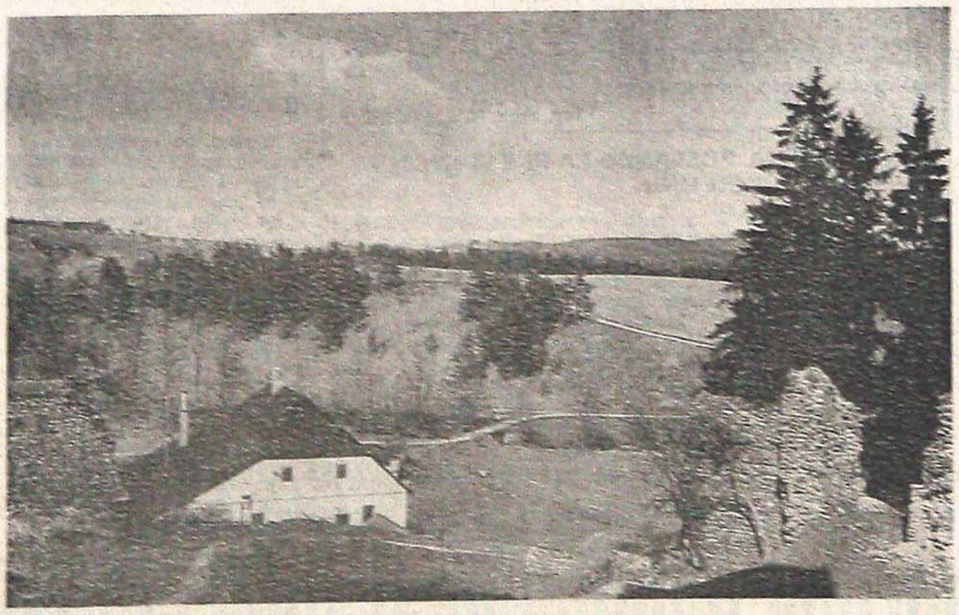

Tip na víkend

Okolí Přímělkova s říčkou Brtničkou a zříceninou hradu Rokštejna je oblíbeným cílem víkendových výletů Jihlavanů.

Hrad Rokštejn byl založen kolem roku 1234 a prvním jeho doloženým majitelem byl Bernard z Ruthensteinu. K hradu patřily okolní vsi Legota (Panenská Lhota), Smrčnov (Dolní Smrčné), Przemilkov (Přímělkov), Okřešice (Okřížky), Ruprechtice (Uhřínovice) a další. Později přešel Rokštejn do vlastnictví Hynka z Valdštejna, který se se svými spojenci podílel na častých přepadech Jihlavy. Rokštejn pravděpodobně vypálili Maďaři při obléhání Třebíče. Zcela zničen byl v roce 1486. Od té doby už se Valdštejnové nepsali „z Rokštejna".

Bývalý mlýn pod hradem (na fotografii Ladislava Točíka) začátkem letošního jara vyhořel, takže v této podobě už ho výletníci neuvidí.

PROLITÁ KREV v diktaturách byla vždy svědectvím jejich neomezené moci a síly.

OF ve Střítěži

uspořádalo již v polovině dubna velikonoční zábavu, jejíž výtěžek — přes pět tisíc korun — zaslalo na konto pro výbavu nové nemocnice v Jihlavě. Maximálně vstříc jim vyšli na místním národním výboru, neboť nežádali obvyklé poplatky. Také hostující skupina SPEAKER hrála tři hodiny zdarma.

OF Střítež

To nešťastné vypalování . . .

Třetího května odpoledne došlo v katastru Zadní pouště u Třeště k požáru půl hektaru lesa. Příčinou bylo opět ono nešťastné vypalování suché trávy v okolí jedné z chat. Bližší okolnosti a míru zavinění vyšetřuje VB. Tento případ už by konečně měl být varování, neboť způsobil škodu za více než 10 000 korun.

Uctili památku obětí

JIHLAVA (jel) — V úterý dne 8. května položili zástupci koordinačního centra OF Jihlava kytici květů k hrobu obětí druhé světové války na Ústředním hřbitově v Jihlavě. Uctili tím památku všech osvoboditelů okresního města.

Po dvou letech... Vzpomínka na rozloučení s Pavlem Wonkou

26. dubna 1988 večer hlásily všechny „cizí" rozhlasové stanice, že ve vězení v Hradci Králové zemřel ve věku 35 let Pavel Wonka. Zpráva o smrti mladého člověka vždycky zabolí... a smrt zbytečná mnohonásobně...

Mám tolik práce, ale všechno mi padá z rukou. V uších stále slyším tu hroznou zprávu: zemřel Pavel Wonka . . . Proč? Proto, že se nechtěl smířit s bezprávím? Neustále poukazoval na nedostatky našeho právního systému, a byl to statečný a rovný člověk. Proto musel zemřít? Pavle, již nevystuduješ PRÁVO, aby ses mohl zastávat jiných. Již se nepřihlásíš se svým programem jako nezávislý kandidát do Federálního shromáždění... Ale již tě za to také nikdo nespravedlivě neodsoudí. Již tě nebudou bít, ponižovat a odpírat nejzákladnější lidská práva. Pavle, kdo je za tvou smrt zodpovědný? Z vězení ses vrátil těžce nemocný a v tom stavu jsi byl opět zatčen. K soudu tě přivezli na vozíku již jen šeptajícího. Prý jsi šeptal, že jsi mučen hladem a žízní — teď, kdy začínají stromy kvést a žijeme v míru!

Napsal jsi, že jsme služebníky zákona, abychom byli svobodní. Svobodní... Ale ty již nebudeš mezi námi!

Tisk tehdy oznámil tvoji smrt jako „náhlou". Byl jsi představen národu jako nepolepšitelný kriminální živel, se kterým má společnost jen samé problémy!

V den tvého pohřbu již několik kilometrů před Vrchlabím stojí auta. Dlouhé čekání. Příslušníci VB snad opisují celé občanské průkazy. Konečně přijíždím do Vrchlabí. V uličkách je spousta lidí. Ti, kdož se s tebou přišli naposledy rozloučit, se poznávají podle kytiček. Zdravíme se. Napadají mě Chestertonova slova: „Všichni jsme na jedné lodi na rozbouřeném moři a navzájem jsme si povinni nekonečnou svorností..." Ale co je to za moře a jaké bouři to musíme čelit? Dnes jsme jednotni, Pavle, to tvá smrt nás spojila...

V kostele je ticho. Ještě stále jsi mezi námi. V první lavici maminka, nepláče, a bratr, naproti přátelé z Charty. Obřad je dlouhý. Je mezi námi i mnoho „nezúčastněných". Pozorují nás, fotografují. Nikdo si jich ale nevšímá. Naše srdce jsou naplněna smutkem, ale i nadějí. Konečně jsme došli k tvému hrobu. Čerstvý vítr z hor přináší i řeč pátera V. Malého. Je plná Boha a naděje... Stanislav Devátý čte slova Václava Havla: „Loučíme se s člověkem, který podřídil svůj život jedinému cíli — boji za to, co nazýval „právní kulturou". Jeho smrt ve vězení otřásajícím způsobem stvrzuje oprávněnost jeho boje. Všemi svými okolnostmi totiž vrhá prudké světlo na právní nekulturnost, na kterou tak houževnatě po mnoho let ukazoval. Vím, že to jen málo může utěšit hoře jeho rodiny a blízkých. To snad může zmírnit pouze fakt, že svou smrtí neúmyslně, ale výmluvně potvrdil Pavel Wonka to, co dal za života nejednou najevo: že svou věc považuje za tak důležitou, že se nezastaví před žádnou obětí... Dal tedy oběť nejvyšší..."

Pak hovoří paní Chramostová a po ní profesorka Jüptnerová. Její slova se nám každému zapisují hluboko do srdcí. Zpíváme hymnu. Pak poslední pohled do hrobu. Díky, Pavle! Nezapomeneme! Odpočívej v pokoji...

J. M. - Polná